

Genomförandet av utvidgningen av läroplikten: uppföljningsplan 2021–2024

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:46

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:46

Genomförandet av utvidgningen av läroplikten: uppföljningsplan 2021–2024

Undervisnings- och kulturministeriet Helsingfors 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Undervisnings- och kulturministeriet

© 2021 författare och undervisnings- och kulturministeriet

ISBN pdf: 978-952-263-890-8

ISSN pdf: 1799-0351

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2021 Finland

Genomförandet av utvidgningen av läroplikten: uppföljningsplan 2021–2024

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:46	Tema	Utbildning
Utgivare	Undervisnings- och kulturministeriet	
Utarbetad av	Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen	
Språk	svenska	Sidantal 40

Referat

Den 28 augusti 2019 tillsatte undervisnings- och kulturministeriet en projektgrupp och en uppföljningsgrupp för att genomföra de riktlinjer i regeringsprogrammet som gäller utvidgning av läroplikten. Lagstiftningen om utvidgning av läroplikten stadfästes vid utgången av 2020, och den utvidgade läroplikten trädde i kraft 2021 för en åldersklass i sänder.

Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen har berett en plan för uppföljningen av verkställigheten av utvidgningen av läroplikten 2021–2024. Planen har behandlats i projektgruppen och uppföljningsgruppen för utvidgning av läroplikten.

Planen baserar sig på den uppföljning av genomförandet som behandlas i regeringens proposition samt på uttalanden som bifogats riksdagens svar och de uppföljningsskyldigheter som konstateras i dem. I planen beskrivs utgångspunkterna, principerna, objekten, genomförandet och tidtabellen för uppföljningen av genomförandet av utvidgningen av läroplikten.

Uppföljningen av utvidgningen av läroplikten är indelad i sju tematiska helheter:

1. de läropliktigas ansökan till utbildning och tillträde till utbildning
2. studiehandledning och förankring i utbildningen
3. undervisning och handledning
4. särskilt stöd och andra former av stöd
5. elevernas och studerandenas välbefinnande
6. reformens kostnadseffekter
7. förverkligandet av målen för reformen och reformens genomslag.

Uppföljningen genomförs i första hand med hjälp av befintliga register och andra informationskällor och de huvudsakligen kvantitativa uppgifter som ingår i dem samt genom att vid behov göra separata förfrågningar, utredningar, undersökningar eller utvärderingar. Uppföljnings-, forsknings- och utvärderingsinformation som fås från varje tematisk helhet utnyttjas som en del av den långsiktiga utvärderingen av effekterna av läropliktsreformen och den helhetsbedömning av genomförandet av läropliktsreformen som görs i slutet av uppföljningsperioden.

Nyckelord

läroplikt, utbildning, grundläggande utbildning, utbildning på andra stadiet, undervisning, handledning (rådgivning och vägledning)

ISBN PDF	978-952-263-890-8	ISSN PDF	1799-0351
Ärendenummer	OKM/31/040/2019	Projektnummer	OKM032:00/2019

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-890-8>

Oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpano: seurantasuunnitelma 2021–2024

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2021:46		Teema	Koulutus
Julkaisija	Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Yhteisötekijä	Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus	Sivumäärä	40
Kieli	ruotsi		

Tiivistelmä

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 28.8.2019 projektiryhmän ja seurantaryhmän hallitusohjelman oppivelvollisuuden laajentamista koskevien linjausten toteuttamiseksi. Oppivelvollisuuden laajentamista koskeva lainsäädäntö vahvistettiin vuoden 2020 lopussa, ja laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021 ikäluokka kerrallaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus ovat valmistelleet suunnitelman oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanon seurantaan vuosina 2021–2024. Suunnitelma on käsitelty oppivelvollisuuden laajentamisen projektiryhmässä ja seurantaryhmässä.

Suunnitelma perustuu hallituksen esityksessä todettuun toimeenpanon seurantaan sekä eduskunnan vastaukseen liitettyihin lausumiin ja niissä todettuihin seurantavelvoitteisiin. Suunnitelmassa kuvataan oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanon seurannan lähtökohdat, periaatteet, kohteet, toteutus ja aikataulu.

Oppivelvollisuuden laajentamisen seuranta jakautuu seitsemään temaattiseen kokonaisuuteen, jotka ovat

1. oppivelvollisten hakeutuminen koulutukseen ja koulutukseen pääsy
2. opinto-ohjaus ja koulutukseen kiinnittyminen
3. opetus ja ohjaus
4. erityinen tuki ja muut tukimuodot
5. oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi
6. uudistuksen kustannusvaikutukset
7. uudistuksen tavoitteiden toteutuminen ja vaikuttavuus.

Seuranta toteutetaan hyödyntämällä ensisijaisesti olemassa olevia rekistereitä ja muita tietolähteitä ja niihin sisältyvää pääosin määrällistä tietoa sekä tekemällä tarvittaessa erillisiä kyselyjä, selvityksiä, tutkimuksia tai arviointia. Kustakin temaattisesta kokonaisuudesta saatua seuranta-, tutkimus- ja arviointitietoa hyödynnetään osana pidempiaikaista oppivelvollisuus uudistuksen vaikuttavuuden arviointia ja seurantakauden lopussa tehtävää oppivelvollisuus uudistuksen toimeenpanon kokonaisarviointia.

Asiasanat oppivelvollisuus, koulutus, perusopetus, toisen asteen koulutus, opetus, ohjaus (neuvonta ja opastus)

ISBN PDF	978-952-263-890-8	ISSN PDF	1799-0351
Asianumero	OKM/31/040/2019	Hankenumero	OKM032:00/2019

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-890-8>

Implementation of extended compulsory education: monitoring plan for 2021–2024

Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland 2021:46	Subject	Education
Publisher	Ministry of Education and Culture	
Group author	Ministry of Education and Culture and the Finnish National Agency for Education	
Language	Pages	40

Abstract

On 28 August 2019, the Ministry of Education and Culture appointed a project group and a monitoring group to implement the Government Programme policy for extended compulsory education. The legislation on the extension of compulsory education was adopted at the end of 2020, and the extended compulsory education entered into force in 2021 one age group at a time.

The Ministry of Education and Culture and the Finnish National Agency for Education have prepared a plan for monitoring the implementation of extended compulsory education in 2021-2024. The plan was discussed in the project group and in the monitoring group for extended compulsory education.

The plan is based on monitoring the implementation as stated in a government proposal, on resolutions attached to the parliamentary reply and on the monitoring obligations stated in them. It describes the premises, principles, targets, implementation and schedule for monitoring the implementation of extended compulsory education.

The monitoring of the extension of compulsory education is divided into seven thematic entities:

1. Application and admissions for those within the scope of compulsory education
2. Study guidance and engagement in education
3. Teaching and guidance
4. Special needs support and other forms of support
5. Student wellbeing
6. Cost effects of the reform
7. Realisation and impact of the objectives of the reform.

The monitoring will be carried out mainly by making use of existing registers and other information sources and the predominantly quantitative information contained in them, and by carrying out separate surveys, reports, studies or assessments, if necessary. The monitoring, research and evaluation data that each thematic entity provides will be used as part of the long-term impact assessment of the compulsory education reform and the overall evaluation of the implementation of the reform at the end of the monitoring period.

Keywords compulsory education, education, basic education, upper secondary education, teaching and instruction, guidance (advice and guidance)

ISBN PDF	978-952-263-890-8	ISSN PDF	1799-0351
Reference number	OKM/31/040/2019	Project number	OKM032:00/2019

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-890-8>

Innehåll

1	Grundval för uppföljningen	7
2	Principerna för uppföljning	9
3	Uppföljningsmomenten enligt tema	10
4	Genomförande av och tidsplan för uppföljningen enligt tema	11
4.1	De läropliktigas ansökan och antagning till utbildning	12
4.2	Studiehandledning och engagemang i utbildningen	14
4.3	Undervisning och handledning	17
4.4	Särskilt stöd och andra stödformer	20
4.5	Elevers och studerandes välbefinnande	22
4.6	Kostnadseffekterna av reformen	22
4.7	Utfall och verkningar av reformens mål	23
5	Fokusering av uppföljningen enligt år	26
År 2021	.....	26
År 2022	.....	26
År 2023	.....	27
År 2024	.....	27
6	Behov av uppföljning efter uppföljningsperioden 2021–2024	28
Bilagor	.....	29
Bilaga 1	Riksdagens uttalanden	29
Bilaga 2	Föremål för uppföljningen och bakgrundsinformation om dem	32
Bilaga 3	Föremål och schema för uppföljningen av den utvidgade läroplikten	38

1 Grundval för uppföljningen

Uppföljning av den utvidgade läroplikten utgår från regeringens proposition RP 173/2020 rd med förslag till utvidgning av läroplikten samt de åtgärder för uppföljning av genomförandet som beskrivs i 10 kap. i propositionen. Enligt regeringens proposition ska konsekvenserna av utvidgningen av läroplikten för de ungas tillgång till utbildning, engagemang i utbildningen, avläggande av examen på andra stadiet samt fortsätta studier eller sysselsättning följas systematiskt för att man ska kunna se om läroplikten på önskat sätt bidrar till avläggandet av examen på andra stadiet och därigenom till en förbättring av finländarnas utbildnings- och kompetensnivå och främjande av sysselsättningen. Dessutom följer man med hjälp av bland annat riksomfattande studeranderesponsenkäter och befintliga studerandebarmetrar de studerandes åsikter om undervisningens, handledningens och det övriga stödets tillräcklighet och kvalitet. Information samlas också om de studerandes välbefinnande. Utifrån uppföljningsinformationen kan man ingripa i missförhållanden bland annat genom att styra åtgärderna och finansieringen enligt olika utvecklingsprogram till avhjälpande av missförhållanden. Utifrån uppföljningsinformation bedöms dessutom eventuella behov av att ändra bestämmelser eller finansiering.

Enligt propositionen ska kostnadseffekterna av utvidgningen av läroplikten följas systematiskt, så att man kan trygga smidiga övergångar från grundläggande utbildning till andra stadiet, en högklassig läropliktsutbildning samt de handlednings- och stödtjänster som de läropliktiga behöver. Vid behov inriktas den tillgängliga finansieringen på annat sätt eller så företas ändringar i bestämmelserna eller finansieringen för de olika utbildningsformerna. I samband med verkställigheten av reformen följs dessutom utvecklingen av antalet sökande till och studerande i folkhögskolornas läropliktsutbildning. Om behovet av folkhögskolornas läropliktsutbildning i samband med reformen visar sig vara större än vad som uppskattats, höjs antalet studerande i fortsättningen. En översyn kommer att göras regelbundet, första gången våren 2023.

Enligt propositionen är det nödvändigt att låta göra även oberoende utomstående bedömningar av reformens konsekvenser och reformen behöver också beaktas i Nationella centret för utbildningsutvärderings (NCU:s) utvärderingsplaner. De första uppgifterna om konsekvenserna av utvidgningen av läroplikten för ansökningarna till utbildning och inledandet av studier fås redan för 2021, och en utvärdering av de första konsekvenserna kan således tas in i NCU:s utvärderingsplan för 2020–2023.

Utvidgningen av läroplikten genomförs fullt ut 2024, och då och från och med det finns det läropliktiga elever i alla årskurser i gymnasieutbildningen och yrkesutbildning. Från och med 2024 börjar man också få information om den utvidgade läropliktens konsekvenser i form av utfallet med avseende på antalet avhopp från utbildningar, avlagda examina och för sysselsättningen. På dessa grunder föreslår regeringen i propositionen att utvärderingen av reformens konsekvenser till denna del kan tas in i NCU:s utvärderingsplan för den kommande perioden. I propositionen konstateras vidare att det dessutom kommer att göras en utomstående utvärdering av reformens övergripande konsekvenser, inklusive sysselsättningskonsekvenserna, när det finns mer heltäckande uppgifter att tillgå om reformens övergripande konsekvenser.

Den andra utgångspunkten för uppföljningen av den utvidgade läroplikten är riksdagens svar på regeringens proposition. I riksdagens svar (RSv 218/2020 rd) ingick sammanlagt 22 uttalanden, vilka finns i bilaga 1 till planen. Uttalandena gällde följande teman: fortsatta åtgärder för att stödja utvidgningen av läroplikten, ställningen för barn och unga som behöver särskilt stöd eller har en funktionsnedsättning (särskilt tillgången till utbildningsplatser samt tillgången till tillräckligt stöd), resurserna för studiehandledning och elevhälsa, tillgången till stödundervisning och specialundervisning på andra stadiet, rätten till och omfattningen av närundervisning i yrkesutbildningen, kvalitetskriterier för gymnasieutbildningen, S2/R2-undervisningen, tillräckligheten av den finansiering som reserverats för läropliktsreformen, stöd till och styrning av genomförandet, tillgodoseende av de språkliga rättigheterna, tillräckligt många studieplatser på långa linjer vid folkhögskolorna, regional jämlikhet (särskilt konsekvenserna för nätverket av läroanstalter och tillgången till studieplatser) samt studera reformens konsekvenser genom forskning. Syftet med den uppföljning och utvärdering som beskrivs i denna övervakningsplan är att inhämta underlagsinformation för svar på riksdagens uttalanden.

2 Principerna för uppföljning

De grundläggande principerna för uppföljningen av den utvidgade läroplikten är samarbete och inkludering. Uppföljningen av den utvidgade läroplikten planeras och genomförs av undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen. Uppföljningen och planeringen av den sker i samarbete med berörda parter, och i planeringen inkluderas i synnerhet uppföljningsgruppen för utvidgning av läroplikten, vars mandatperiod går ut 31 december 2021. Därefter kommer undervisnings- och kulturministeriet att varje halvår ordna webinarier om hur genomförandet och uppföljningen av den utvidgade läroplikten framskrider. Webinarierna kommer att annonseras i ministeriets evenemangskalender samt separat via e-post till uppföljningsgruppens medlemmar. Utöver uppföljningsgruppen riktar sig webinarierna också till andra som är intresserade av läropliktsreformen. Avsikten är att kunna ta hänsyn till olika aktörers synpunkter och koppla in berörda parter i att utvärdera, följa upp och utveckla genomförandet av den utvidgade läroplikten.

Ett utkast till plan för uppföljning av den utvidgade läroplikten, inklusive tidsplan och föremålen för uppföljningen, hade tagits fram som tjänstemannaberedning och behandlades av uppföljningsgruppen för den utvidgade läroplikten i juni 2021. Planen har preciserats och kompletterats utifrån uppföljningsgruppens synpunkter. Undervisnings- och kulturministeriet fastställer uppföljningsplanen i september 2021.

Utöver de kontroller, utredningar, studier och utvärderingar som läggs fram i uppföljningsplanen uppmuntrar undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen genom informationsstyrning, samt eventuellt även via resurstilldelning, forskningsteam och forskare att analysera genomförandet av den utvidgade läroplikten och dess konsekvenser med hänsyn till olika vetenskapsgrenar.

3 Uppföljningsmomenten enligt tema

Uppföljningen av den utvidgade läroplikten är indelad i följande tematiska moment i enlighet med regeringens proposition:

1. De läropliktigas ansökan och antagning till utbildning
2. Studiehundledning och engagemang i utbildningen
3. Undervisning och handledning
4. Särskilt stöd och andra stödformer
5. Elevers och studerandes välbefinnande
6. Kostnadseffekterna av reformen
7. Utfall och verkningar av reformens mål.

4 Genomförande av och tidsplan för uppföljningen enligt tema

Uppföljningen av genomförandet av den utvidgade läroplikten utförs primärt med hjälp av befintliga register och andra informationskällor och de huvudsakligen kvantitativa data som finns i dessa. Vid behov görs separata förfrågningar, utredningar, studier eller utvärderingar. Uppföljningen fokuserar på de aktörer som i praktiken genomför läropliktsreformen, det vill säga undervisnings- och utbildningsanordnarna och kommunerna, samt hur dessa sett över verksamheten i enlighet med regeringens proposition om utvidgning av läroplikten och i överensstämmelse med reformens mål. Undersökningar och utvärderingar enligt uppföljningsplanen riktas också på undervisnings- och kulturministeriets och Utbildningsstyrelsens verksamhet i anslutning till reformen, till exempel beredning, kommunikation, styrning och vägledning.

Uppföljningen bygger på de tematiska moment som räknats upp i kapitel 3. Uppföljnings-, forsknings- och utvärderingsdata från varje temamoment används vid den långsiktiga bedömningen av läropliktsreformens konsekvenser samt i den avslutande samlade bedömningen av genomförandet av läropliktsreformen. Genomförandet av varje uppföljningsmoment samt tidsplanen för det beskrivs närmare i följande avsnitt.

De data som används vid den kvantitativa uppföljningen är i regel registeruppgifter på personnivå, vilket gör det möjligt att kombinera uppgifter från olika register och analysera dem över tid. Eftersom det vid uppföljningen också hanteras uppgifter som klassificerats som känsliga kräver den kvantitativa uppföljningen även efterlevnad av bestämmelserna om behandling av personuppgifter och om dataskydd då uppgifter kombineras och publiceras. Därtill måste risken för indirekt identifiering elimineras. Användningen av personbaserade utgångsdata gör det möjligt att för nästan alla uppföljningsföremål (med undantag av återkoppling och kostnadsuppföljning) utgå från i princip samma demografiska variabler, det vill säga kön, ålder, modersmål och nationalitet.

Datakällorna för den kvantitativa uppföljningen är informationsresursen KOSKI, antagningsregistret, läropliktsregistret, responsystemet ARVO, Statistikcentralens examens- och studeranderegister, studieinformationstjänsten Virta, Statistikcentralens sysselsättningsregister, Skatteförvaltningens nationella inkomstregister, insamlingen av kostnadsdata om gymnasieutbildning, yrkesutbildning och folkhögskolorna samt Kommunekonomin informationstjänst. Den centrala utbildningsstatistiken finns samlad i

statistiktjänsten Vipunen vars rapporter används vid uppföljningen. I synnerhet de rapporter som sammanställs utifrån ålder är väl lämpade för uppföljningen av läroplikten.

Informationskällorna och tillgängliga bakgrundsdata för den kvantitativa uppföljningen beskrivs närmare i bilaga 2.

Till följd av utvidgningen av läroplikten ska ungdomar som saknar studieprestationer i grundskolan och inte får avgångsbetyg från den grundläggande utbildningens nionde klass slutföra den grundläggande utbildningen enligt grunderna för grundläggande utbildning för vuxna. Dessa ungdomar ska beaktas inom den grundläggande utbildningen för vuxna (vuxengymnasier, folkhögskolor och medborgarinstitut) som en ny målgrupp som ska ha en individuell studieplan. Inom den grundläggande utbildningen för vuxna kan studerande få avgångsbetyg när som helst under året och även hänvisas vidare under läsåret. Inom den grundläggande utbildningen för vuxna behöver man följa upp i synnerhet genomförandet av undervisningen och handledningen samt de studerandes välbefinnande hos både den vanliga målgruppen (dvs. invandrare) och de nya målgrupperna. Dessa målgrupper kan vara mer utsatta för långvariga problem med välbefinnande än de övriga läropliktiga.

4.1 De läropliktigas ansökan och antagning till utbildning

De läropliktigas ansökan och antagning till utbildning ska följas upp årligen, med beaktande av de kritiska tidpunkterna under året med avseende på antagning till studier och handledning av de läropliktiga. Avsikten är att varje år följa upp exempelvis ansökningarna och antagningen till studier samt mottagandet av studieplatser utifrån antalen sökanden och antagningsresultaten vid gemensam ansökan enligt antagningsregistret. Uppgifter om läropliktiga studerandes inledande av studier, studieavbrott och examina kan när som helst hämtas från informationsresursen KOSKI. Dessutom antecknas i läropliktsregistret när boendekommunen informerats om läropliktiga som blivit utan studieplats eller avbrutit sina studier. Uppgifterna om inledande av studier och antalet anmälningar till boendekommunen ska specifikt följas upp vid månadsskiftet augusti/september efter datumet för den årliga kontrollen av läropliktiga (2021 är datumet 27 augusti).

Syftet med uppföljningen är att säkerställa att alla läropliktiga söker sig till utbildning efter den grundläggande utbildningen och att de även antas till utbildning oavsett var i Finland de är bosatta. Avseende tillgången till studieplatser ska man ta hänsyn till eventuella regionala skillnader och sträva efter regional och språklig jämlikhet (uttalande 15). Man ska fästa särskilt avseende vid utbildningsvägarna för studerande med rätt till särskilt stöd eller krävande särskilt stöd, invandrare samt för studerande som saknar avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen. Gällande studerande som har rätt till krävande särskilt

stöd granskas i synnerhet tillgången till studieplatser för denna målgrupp, men också överensstämmelsen mellan handledningen till studier efter den grundläggande utbildningen och den ungas mål och kapacitet för att eventuellt studera annanstans än på en specialläroanstalt. Ifall alla läropliktiga inte i alla regioner får en studieplats ska orsakerna till avvikelserna utredas och de eventuella problempunkterna avhjälpas.

För närvarande måste informationen om de läropliktigas ansökan och antagning till utbildning hämtas från två separata register. Informationen om ansökningar och antagningar hämtas från antagningsregistret, medan informationen om läroplikt finns i informationsresursen KOSKI. Tills vidare går det inte att automatiskt förena informationen i de två registren. Därför krävs vidareutveckling av registren och rapporteringstjänsterna för att möjliggöra systematisk uppföljning av de läropliktigas ansökan och antagning till utbildning. Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen utreder och verkställer de ändringar som behövs för att förbättra användbarheten av Utbildningsstyrelsens informationsresurser och register för uppföljningen.

Ett sätt att fullgöra läroplikten efter den grundläggande utbildningen är läropliktsutbildningen inom de långa linjerna på folkhögskolorna. Eftersom det primära syftet med utvidgad läroplikt är avläggande av examen på andra stadiet begränsades folkhögskolornas läropliktsutbildning i reformen till 650 studerande. I enlighet med regeringens proposition följs utvecklingen av antalet sökande till och studerande i folkhögskolornas läropliktsutbildning upp i samband med verkställigheten av reformen. Om behovet av folkhögskolornas läropliktsutbildning i samband med reformen visar sig vara större än vad som uppskattats, höjs antalet studerande i fortsättningen. En översyn kommer att göras regelbundet, första gången våren 2023. Dessa åtgärder svarar på riksdagen uttalande 16. I det förutsätter riksdagen att det säkerställs att det finns tillräckligt många studieplatser som omfattas av läroplikten på långa linjer vid folkhögskolorna.

Uppföljningen av de läropliktigas ansökan och antagning till utbildning och de åtgärder som bygger på uppföljningen svarar på riksdagens uttalanden 15 och 16 samt på uttalandena 5 och 12.

I uttalande 5 förutsätter riksdagen att tillräcklig regional tillgång till och tillräckligt många utbildningsplatser på andra stadiet för unga som behöver särskilt stöd och för unga med funktionsnedsättning säkerställs och bevakas. Att den regionala tillgången till utbildningsplatser är tillräcklig följs upp varje år separat inom uppföljningen av de läropliktigas ansökan och antagning till utbildning. Ifall alla läropliktiga som behöver särskilt stöd eller har en funktionsnedsättning inte i alla regioner får en studieplats ska orsakerna till avvikelserna utredas och de eventuella problempunkterna avhjälpas.

I uttalande 12 förutsätter riksdagen att regeringen följer reformens konsekvenser för nätverket av läroanstalter och tillgången till studieplatser med tanke på den regionala jämlikheten både i stora stadsregioner och i glesbygden. Reformens eventuella konsekvenser för nätverket av läroanstalter granskas i samband med bedömningen av utfallet och konsekvenser av reformens mål i avsnitt 4.7.

4.2 Studiehandledning och engagemang i utbildningen

Studiehandledningen ökades i samband med utvidgningen av läroplikten. Avsikten är att studiehandledningen ska hjälpa varje läropliktig att hitta det lämpligaste utbildningsalternativet för hen och att övergångarna mellan utbildningarna ska vara smidiga. Dessutom ska studiehandledningen stärka engagemanget i studierna samt stödja både avläggandet av examen på andra stadiet och övergången vidare till fortsatta studier eller arbetslivet. Uppföljningen av studiehandledningen fokuserar på utvecklingen av, kvaliteten på, kvantiteten av och resurstilldelningen till de former av handledning som införts eller utökats genom reformen, samt på studiehandledningens inriktning, relevans och tillräcklighet för eleverna och de studerande. Särskild uppmärksamhet ägnas åt hur i synnerhet de elever och studerande som har störst behov av studiehandledning får handledning och stöd vid val av utbildning och för engagemang i utbildningen. Uppföljningen omfattar också reformens effekter på utbildningen av studiehandledare, utbildningsvolymerna och utbildningsbehoven. Utöver utbildningsbehoven gällande studiehandledare fästs avseende också vid kompetensbehoven hos den övriga undervisnings- och handledningspersonalen, eftersom även andra än elev- eller studiehandledare också deltar i handledningen enligt principen "alla handleder" på skolan. Prognostiseringen på detta område utvecklas också.

Uppföljningen omfattar därtill engagemang i utbildningen och stärkande av samhörighet, som också stöds under 2020–2022 genom insatser inom utvecklingsprogrammet för studiehandledning, yrkesutbildningsprogrammet "Rätt att kunna" samt kvalitets- och tillgänglighetsprogrammet för gymnasieutbildningen. Inom den grundläggande utbildningen stöds skolengagemang och förebyggts skolfrånvaro genom det pågående arbetet med en verksamhetsmodell för engagerande arbete i skolgemenskapen samt Nationella centret för utbildningsutvärderings utvecklande utvärdering som stödjer utarbetandet av modellen.

Uppföljningen av studiehandledningen omfattar

- intensifierad personlig elevhandledning inom den grundläggande utbildningen

- handledning vid övergångsskedet från den grundläggande utbildningen till följande läropliktsutbildning
- handledning i samband med utbildning som handleder för examensutbildning och därefter, på folkhögskolornas långa linjer samt inom grundläggande utbildning för vuxna
- handledning under utbildning på andra stadiet, i synnerhet avseende avbrytande av studier och övergång till andra studier
- handledning efter utbildning på andra stadiet.

Dessa former av studiehandedning granskas under uppföljningen både var för sig och framför allt som led i sammanhängande handledning vid övergången mellan utbildningar.

Uppföljningen av studiehandedningen genomförs med både kvantitativa och kvalitativa metoder. Den kvantitativa uppföljningen utgår statistik från befintliga dataresurser samt inbegriper utredningar och kartläggningar av möjligheter att ta fram ny uppföljningsinformation. Vid den kvalitativa uppföljningen begagnar man sig av forskning och nationella utvärderingar.

Den kvantitativa uppföljningen av studiehandedningen fokuserar på intensifierad personlig elevhandedning i den grundläggande utbildningen, ansökan och antagning till studier, deltagande i utbildning i övergångsskedet samt inledande av studier i läropliktsutbildning efter den grundläggande utbildningen (utbildning som handleder för examensutbildning, läropliktsutbildning på långa linjer vid folkhögskolorna, grundläggande utbildning för vuxna, utbildning på andra stadiet). Dessutom följer man upp avbrytande av utbildningen och övergångarna till ny utbildning med avseende på att stärka studiehandedning och engagemang i utbildning.

Undervisnings- och kulturministeriet förhandlar för närvarande med Statistikcentralen om möjligheten att genomföra en separat datainsamling om antalet elever som fått intensifierad personlig elevhandedning i ÅK8 och ÅK9 efter skola, kommun, landskap, utbildningsanordnare per huvudmannatyp samt kön. Dessutom uppföljs de planer för fortsatta studier som upprättats under den grundläggande utbildningen. På lång sikt är avsikten att skapa en inarbetad mekanism för kvantitativ uppföljning av personlig elevhandedningen i den grundläggande utbildningen till exempel utifrån data som samlas i informationsresursen KOSKI, vilket skulle möjliggöra uppföljning årsvis.

Inom utbildningen på andra stadiet utgår uppföljningen från data i Vipunen, vilka omfattar gemensam elevantagning (personer som ansökt om, antagits till och tagit emot en studieplats), studerande och examina, studieförlopp, studieavbrott och placering efter utbildning. Följande bakgrundsvariabler kan tillämpas: språk, kön, område (kommun,

landskap, region, RFV, NTM-central, storkommun, staten) och vidareutbildningsplats (gymnasium, yrkesutbildning, utbildning som handleder för examensutbildning, folkhögskola, utlandet, verkstäder samt grundläggande utbildning för vuxna). Den kvantitativa uppföljningen genomförs varje år under uppföljningsperioden 2021–2024.

Genom den kvantitativa uppföljningen av studiehandledningen erhålls data som också kan användas för den kvalitativa forskningen och utvärderingen.

Kvalitativ utvärdering av studiehandledningen inleds 2022. Avsikten är att till NCU:s utvärderingsplan foga en utvärdering som omfattar hela den genom utvidgningen av läroplikten uppkomna följderna från elevhandledning inom den grundläggande utbildningen till studiehandledning efter examen på andra stadiet. Utvärderingen riktas på de genom utvidgning av läroplikten införda eller utökade formerna av studiehandledning. I första skedet av utvärderingen fokuserar man främst på frågor kring genomförandet av handledningen som helhet och stödet till avläggande av examen på andra stadiet (inkl. engagemang i utbildningen och förebyggande av studieavbrott) samt resurstilldelningen till studiehandledning. Föremål för granskningen är kommunernas tillsyn och handledning efter grundläggande utbildningen, samarbete och sammanhängande handledning, handledning i studier och uthållighet i studier, stöd till avläggande av examen (inkl. förebyggande av studieavbrott) samt övergångar till andra studier. Dessutom granskas planerna för styrning av undervisnings- och utbildningsanordnarna samt planernas funktion som stöd för det praktiska arbetet. Uppföljningen tar fasta på studeranderespons och barometerundersökningar och fokuserar utöver studiehandledningen på de studerandes välbefinnande. Man vill lyfta fram sådana rutiner på skolor och läroanstalter som stödjer fullgörandet av läroplikten och bidrar till de studerandes välbefinnande. Avsikten är att publicera en halvtidsrapport om resultaten av det första skedet av utvärderingen av studiehandledningen i början av 2023.

Utvärderingen av studiehandledningen ska pågå till 2024. Det andra skedet av utvärderingen ska fokusera på andelen avlagda examina och förebyggande av studieavbrott samt betydelsen av studiehandledning och främjande av de studerandes välbefinnande med tanke på främjandet av dessa mål för den utvidgade läroplikten.

Utöver NCU:s utvärdering av studiehandledningen kommer man att upphandla en kvalitativ uppföljande undersökning av elevhandledningen i den grundläggande utbildningen. Undersökningen ska genomföras mellan augusti 2022 och augusti 2023 och avrapporteras senast i december 2023. Den kvalitativa uppföljningen omfattar erfarenheter och synpunkter hos elevhandledarna och den övriga undervisningspersonalen inom den grundläggande utbildningen avseende uppfyllelsen av målen för den utvidgade läroplikten och dess effekt på tillgodoseendet och genomförandet av och resurstilldelningen till elevhandledningen inom den grundläggande utbildningen på lokal nivå, synpunkter hos

elevhandledarna inom den grundläggande utbildningen om reformens effekter på jämställdheten och jämlikheten, de centrala metoderna och aktörerna avseende bedömningen av behovet av intensifierad personlig elevhandledning, tillgodoseendet och beaktandet av elevernas individuella behov, parallelliteten mellan stöd för lärandet och intensifierad personlig elevhandledning, avgränsningarna mellan intensifierad personlig elevhandledning och den övriga elevhandledningen, frågor kring införande av en individuell plan för fortsatta studier, tillräcklig tillgång till tidig handledning, kvaliteten på och omfattningen av samarbetet med vårdnadshavarna, kvaliteten på och omfattningen av handledningssamarbetet med den övriga undervisningspersonalen och elevvården, handledningen, elevhandledarnas egna erfarenheter av tillräcklig yrkeskompetens och behov av fortbildning samt tillgång till fortbildning. Dessutom utreds hur behovet av individuell handledning av elever med invandrarbakgrund har tillgodosetts i genomförandet av intensifierad personlig elevhandledning.

Den kvantitativa och kvalitativa uppföljningen av elevhandledningen som beskrivs ovan tillgodoser också riksdagens uttalande 6. Enligt uttalandet förutsätter riksdagen att tillräckliga resurser för studiehandledning säkerställs och att tillgången till dem bevakas.

4.3 Undervisning och handledning

Målet för den utvidgade läroplikten är att varje ung person som slutfört den grundläggande utbildningen ska avlägga examen på andra stadiet och få goda förutsättningar för arbetslivet och fortsatta studier. Avläggande av examen på andra stadiet förutsätter att de studerande får tillräcklig undervisning och handledning för att förvärva de kunskaper och färdigheter som krävs för examen. Uppföljningen av undervisningen och handledningen fokuserar på kvaliteten på undervisningen och handledningen samt den kompetens som utbildningen frambringar. I enlighet med riksdagens uttalande 15 fästs vid uppföljningen särskild vikt vid att det finns kompetenta experter att få på båda nationalspråken. Gällande yrkesutbildningen fokuserar man utöver kvaliteten på undervisningen och handledningen även på kvantiteten och tillräckligheten av den undervisning och handledning som ges i olika lärmiljöer, vilket var en angelägenhet som påtalades redan i samband med yrkesutbildningsreformen. Inom yrkesutbildning kan utbildningen och handledningen bestå av närundervisning på läroanstalten, undervisning och handledning som utbildningsanordnaren ordnar i andra lärmiljöer, till exempel webbplattformar, eller undervisning och handledning som ges av undervisningspersonal eller arbetsplatshandledare på arbetsplatsen. All den undervisning och handledning som ges i olika lärmiljöer bör beaktas vid bedömningen och uppföljningen av undervisningens och handledningens omfattning och tillräcklighet.

För närvarande saknas heltäckande uppföljningsdata om volymen av undervisning och handledning inom yrkesutbildningen. NCU har tagit fram data om volymen av närundervisningen i bedömningarna av inlärningsresultaten inom yrkesutbildningen 2008–2017. Dessa data är dessvärre inte jämförbara och tillförlitliga eftersom utbildningsanordnarna har räknat närundervisningstimmar med olika metoder. Efter reformerna inom yrkesutbildningen 2018 har volymen av närundervisning inte längre ingått i utvärderingarna av inlärningsresultaten, eftersom volymen av handledning och undervisning bedöms per studerande som en del av personlig tillämpning. Det är svårt att inhämta absoluta data om volymen av undervisning och handledning, eftersom den varierar beroende på studerande, examina, examensdelar, utbildningsavtal och läroavtal.

Avsikten är att framöver utveckla uppföljningen av antalet undervisnings- och handledningstimmar genom att utnyttja olika informationskällor och register. Uppföljning av antalet undervisningstimmar ska integreras i uppföljningen av yrkesutbildningens kostnadsdata från och med 2022. Genom uppföljningen av kostnadsdata kan man erhålla information om det utbildningsanordnarspecifika antalet undervisningstimmar i relation till undervisningspersonalen, men inte om antalet undervisnings- och handledningstimmar per studerande. I samband med utvidgningen av läroplikten ändrades bestämmelserna om utarbetande av personliga utvecklingsplaner för kunnandet (PUK) så att utbildningsanordnarna inom utbildningar för yrkesinriktade grundexamina har till uppgift att noggrannare än tidigare bedöma behovet av och mängden undervisning och handledning som genomförs vid läroanstalten och i andra lärmiljöer samt anteckna dessa i PUK. Undervisnings- och kulturministeriet ska inleda beredningen av en lagändring med tanke på en eventuell skyldighet att också anteckna uppgifterna i ePUK, vilket skulle möjliggöra systematisk uppföljning av undervisningens och handledningens volym per studerande. För närvarande måste information om enskilda studerande inhämtas genom separata datainsamlingar. Utredningar av de studerandes erfarenheter kan göras studeranderespons bland annat studeranderesponsen i Arvo och Amisbarometern, som publiceras följande gång 2022. Eventuella separata förfrågningar införlivas om möjligt i ovan nämnda studerandeförfrågningar och i utvärderingar enligt NCU:s utvärderingsplan.

NCU utvärderar genomförandet av individuella studievägar 2021–2022. Utvärderingen ska ge information om funktionen av förfaranden för personlig tillämpning, identifiering och erkännande av kunnande och handledning samt om tillgodoseendet av de studerandes valmöjligheter. Enligt en överenskommelse med NCU kommer man i samband med utvärderingen att samla in information också om undervisningens och handledningens tillräcklighet och, om möjligt, omfattning. Informationsbehovet beaktas i projektplanen samt vid planeringen av datainsamlingen. Avsikten är också att vid utvärderingarna av inlärningsresultaten inom yrkesutbildningen samla in information per examen om undervisningens och handledningens volym och tillräcklighet till exempel genom bedömningar av utbildningsanordnare, lärare och studerande.

Uppföljnings- och utvärderingsinformationen om undervisning och handledning svarar utöver riksdagens uttalande 15 även på uttalandena 11, 13, 14 och 17. Andra åtgärder som hänför sig till uttalandena beskrivs närmare nedan.

Enligt uttalande 11 förutsätter riksdagen att den studerandes rätt att få närundervisning stärks i yrkesutbildningen. Närmare bestämmelser om de principer som ska tillämpas vid bedömningen av mängden undervisning och handledning ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Omfattningen av den faktiska närundervisningen ska bevakas. Statsrådet antog en förordning om bedömning av mängden undervisning och handledning inom yrkesutbildningen (583/2021) i juni 2021, och förordningen träder i kraft 1 augusti 2022.

Enligt uttalande 13 förutsätter riksdagen att det utarbetas kvalitetskriterier för gymnasieutbildningen för att de läropliktigas rätt till högklassig gymnasieutbildning ska kunna garanteras på lika villkor i hela landet. Kvalitetskriterierna utarbetas i samband med kvalitets- och tillgänglighetsprogrammet för gymnasieutbildningen. De studerandes synpunkter på gymnasieutbildningens kvalitet erhålls genom Gymnasiebarometern som publiceras följande gång 2022. Därtill används andra utvärderingar av och utredningar om gymnasieutbildningen.

Även riksdagen uttalande 17 anknyter till gymnasieutbildningen. Enligt uttalandet förutsätter riksdagen att man vid läropliktsreformen även i fortsättningen säkerställer verksamhetsförutsättningarna för tillämpade specialkurser och studieperioder samt gymnasier med en särskild utbildningsuppgift och särskilda linjer. Den utvidgade läropliktens eventuella effekter på utbudet av specialkurser i gymnasieutbildningen utreds under läsåret 2023–2024.

I uttalande 14 förutsätter riksdagen att stödet och handledningen för dem som deltar i S2/R2-undervisningen utvecklas och att den språkliga undervisningen också inkluderas i den övriga undervisningen. Vid läroanstalterna ska man också följa de faktiska undervisningstimmarna och resursfördelningen för S2/R2. Undervisnings- och kulturministeriet låtar göra en utredning av S2/R2-undervisningen 2021. Utredningen färdigställas 2022 och utgörs underlag för beslut om de åtgärder som behövs för utveckling av S2/R2-undervisningens och för överenskommelser om uppföljningen av åtgärdernas effekt.

Enligt uttalande 21 förutsätter riksdagen att man vid läropliktsreformen också ser till att samiskspråkiga har möjlighet att få undervisning på sitt modersmål och främjar en tillräcklig tillgång till undervisningspersonal på samiska. Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte våren 2020 en utvecklingsgrupp för samiska språk och undervisning på samiska som i sin rapport våren 2021, samt i de föreslagna utvecklingsåtgärderna, tog upp samiskspråkigas möjligheter att få undervisning på sitt modersmål och tillräcklig tillgång till

samiskspråkiga lärare. Den uppföljning som avses i uttalandet verkställs som en del av genomförandet och uppföljningen av utvecklingsgruppens förslag.

4.4 Särskilt stöd och andra stödformer

Målet med den utvidgade läroplikten är att alla som går ut den grundläggande utbildningen ska fortsätta studierna och gå vidare till utbildning på andra stadiet, antingen direkt eller efter utbildning i övergångsskedet. Man vill garantera ungdomarna möjlighet att avlägga examen på andra stadiet. Det förutsätter att ungdomar som har en funktionsnedsättning eller behöver annat särskilt stöd också ska få en studieplats och behövliga stödtjänster. Uppföljningen av särskilt stöd och därtill hörande stödtjänster ska säkerställa att detta mål uppfylls i hela landet. Utöver de studerande som behöver särskilt stöd omfattar uppföljningen även andra studerande som behöver stöd och deras tillgång till behövliga tjänster, som stödundervisning eller specialundervisning på deltid.

NCU utvärderar genomförandet av individuella studievägar som också omfattar organisationen av särskilt stöd inom yrkesutbildningen. Utvärderingen ger information om arrangemangen för och funktionen av särskilt stöd, som identifiering av stödbehov, olika former av stöd och handledning, tillgången till stöd och stödets tillgänglighet, samt förfarandena för anpassning av bedömning av kunnandet och avvikelse från kraven på yrkesskicklighet. De preliminära resultaten av utvärderingen var klara sommaren 2021 och utvärderingsrapporten publiceras i september 2021. Utvärderingsresultaten används som underlag för beslut om de fortsatta åtgärder som behövs för utveckling av särskilt stöd inom yrkesutbildningen.

Enligt uttalande 3 förutsätter riksdagen att regeringen bevakar och säkerställer att unga som behöver särskilt stöd och unga med funktionsnedsättning garanteras stödverktyg som är relevanta med tanke på studierna. Enligt uttalande 4 förutsätter riksdagen att regeringen lämnar kulturutskottet en utredning inklusive åtgärder om hur tillgången till stödtjänster för personer med funktionsnedsättning och studerande som behöver särskilt stöd förverkligas genom samarbete mellan olika organisationer så att tillgången till stödtjänster i rätt tid förtydligas och förbättras. Undervisnings- och kulturministeriet avser att med anledning av de ovan nämnda uttalandena inleda en utredning i samarbete med SHM. Utredningen har en bred ansats, eftersom ansvaret för tillhandahållande av tjänster och stöd till studerande med en funktionsnedsättning är fördelat på flera olika aktörer. Beredningen av utredningen inleds under 2021 i samarbete med SHM, och utredningen ska genomföras i nära samarbete med de viktigaste berörda parterna, som Kommunförbundet, FPA och Institutet för hälsa och välfärd. Utredningen ska bestå av tre moment. 1) År 2021 upprättas en nulägesbeskrivning, som omfattar bland annat gällande lagstiftning och dess ändamålsenlighet med hänsyn till kopplingarna till elevhälsa. I

nulägesbeskrivningen beaktas också den eventuella överföringen av social- och hälsovården till välfärdsområdena. 2) Våren 2022 utreds nuläget för tillgången till tjänster och stöd genom förfrågningar till utbildningsanordnarna och de studerande. Genom förfrågningarna utreds bland annat tillgången till stödverktyg på läroanstalterna samt tillgången till och funktionen av de hälsovårds-, mentalvårds-, socialvårds- och funktionsrättstjänster som behövs som stöd för lärandet. 3) Utifrån de utvecklingsbehov som uppdragats genom utredningen kommer man att hösten 2022 lägga fram förslag till behövliga åtgärder, inklusive eventuella ändringar av lagstiftningen. Då fattas också beslut om inriktningen och genomförandet av fortsatt uppföljning. Avsikten är att koppla in berörda parter i de olika momenten genom seminarier/webbinarier, men inte att inrätta någon separat uppföljnings- eller styrgrupp. Beredningen av eventuella lagändringar till följd av utredningen ska genomföras separat enligt processen för beredning av regeringens propositioner.

Uppföljnings- och utvärderingsinformation om särskilt stöd svarar också på riksdagens uttalanden 2, 5, 7, 9 och 10. Andra åtgärder som hänför sig till dessa uttalanden beskrivs närmare nedan.

I uttalande 2 förutsätter riksdagen att regeringen i samband med läropliktsreformen beaktar rätten till stöd på andra stadiet och i utbildningen i övergångsskedet för elever som fått intensifierat stöd, särskilt stöd och krävande särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen. Undervisnings- och kulturministeriet kommer att inleda beredningen av eventuella författningsändringar. I till exempel lagen om utbildning som handleder för examensutbildning föreskrivs om att beslut om särskilt stöd ska beaktas för en läropliktig som övergår till handledande utbildning, och det vore befogat att införa ett motsvarande förfarande i den examensinriktade läropliktsutbildningen. Dessutom har det konstaterats eventuella behov av ändringar i rätten till information i anslutning till boendekommunens handlednings- och tillsynsansvar.

I uttalande 5 förutsätter riksdagen att tillräcklig regional tillgång till och tillräckligt många utbildningsplatser på andra stadiet för unga som behöver särskilt stöd och för unga med funktionsnedsättning säkerställs och bevakas. De åtgärder som beskrivs i avsnitt 4.1 svarar på detta uttalande.

I uttalande 7 förutsätter riksdagen att det för en elev eller studerande som har inlärningssvårigheter, neuropsykologiska problem eller psykiska hälsoproblem ordnas ett tillräckligt och behövligt stöd längs hela utbildningsvägen, inklusive utbildning i övergångsskedet, och att tillgången till stöd bevakas. Frågan kommer att utredas separat och därefter fattas beslut om de åtgärder som behövs.

I uttalande 9 förutsätter riksdagen att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att säkerställa stödundervisning också för läropliktiga som studerar inom handledande utbildning, yrkesutbildning och gymnasieutbildning. I uttalande 10 förutsätter riksdagen vidare att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att trygga rätten till specialundervisning för läropliktiga i yrkesutbildning och handledande utbildning. NCU har utvärderat tillhandahållandet av särskilt stöd inom yrkesutbildningen. I denna utvärdering ingår också en utvärdering av behovet stöd på tre nivåer inom yrkesutbildningen.

4.5 Elevers och studerandes välbefinnande

Endast elever och studerande som mår bra är förmögna att lära sig och tillgodogöra sig nya kunskaper. Därför är det viktigt att se till elevernas och de studerandes välbefinnande för att det ska vara möjligt att uppnå målen för den utvidgade läroplikten. De studerandes välbefinnande och reformens eventuella konsekvenser för det följs upp främst genom enkäten Hälsa i skolan, studeranderesponsen i Arvo, samt Amisbarometern och Gymnasiebarometern.

Teman som anknyter till elevers och studerandes välbefinnande ska också ingå i den i avsnitt 4.2 beskrivna utvärderingen av studiehandledning, som genomförs 2022–2024.

Elevhälsan spelar en central roll för elevernas och studerandenas välbefinnande. Riksdagen förutsätter i uttalande 8 att tillräcklig och regional tillgång till såväl individuell som kollektiv elevhälsa säkerställs och bevakas. För närvarande bereds en ändring av lagen om elev- och studerandevård med bestämmelser om bland annat dimensionering av studerandevårdstjänsterna samt kurators behörighet. Regeringens proposition är ute på remiss våren 2021 och ska överlämnas till riksdagen hösten 2021. Tillgången till elevhälsa och dess tillräcklighet följs upp i samband med genomförandet av lagändringen.

4.6 Kostnadseffekterna av reformen

Genom utvidgningen av läroplikten utvidgades också rätten till avgiftsfri utbildning. Precis som i dag är undervisningen avgiftsfri. Efter reformen är också de nödvändiga läromedlen och redskapen för studier på andra stadiet avgiftsfria för de läropliktiga och andra som har rätt till avgiftsfri utbildning enligt läropliktslagen. Avgiftsfri undervisning enligt grundlagen omfattar också behövliga skoltransporter och tillräcklig föda samt i vissa fall även boende. Enligt programmet för statsminister Sanna Marins regering ska anordnarna av olika utbildningsformer som anknyter till läropliktsuppgiften ersättas till fullt belopp för kostnaderna för uppgiften. Systematisk uppföljning av kostnadseffekterna av utvidgningen av läroplikten är avsedd att säkerställa att denna stipulation i

regeringsprogrammet tillgodoses. Genom uppföljningen av kostnadseffekterna ska man se till att undervisnings- och utbildningsanordnarna tillsammans med kommunerna kan säkerställa smidiga övergångar från den grundläggande utbildningen till andra stadiet, tillhandahålla kvalitativ läropliktsutbildning och säkerställa att de läropliktiga får de handlednings- och stödtjänster som de behöver.

Uppföljningen genomförs årligen utgående från data från kostnadsuppföljningen inom de olika utbildningsformerna och med hänsyn till ändringarna i föremålen för uppföljning till följd av den utvidgade läroplikten. Från och med 2021 kommer de kostnader som hänför sig till utvidgningen av läroplikten att specificeras i insamlingen av kostnadsdata från yrkesutbildningen och privata utbildningsanordnares gymnasieutbildning, samt eventuellt från folkhögskolorna. Ekonomidata om gymnasieutbildning med en kommunal huvudman insamlas med stöd av kommunallagen (401/2015) via Statskontorets datainsamling, i vilken de kostnader som hänför sig till den utvidgade läroplikten kommer att specificeras från och med 2022. Om kostnaderna för reformen inte motsvarar beräkningarna i regeringens proposition, måste finansieringsnivån ses över.

I uppföljningen av kostnadseffekterna ingår en separat utredning av hur avgiftsfriheten genomförs i praktiken. I utredningen granskas hur utbildningsanordnarna i praktiken ser till att de studerande under utbildningen får tillgång till de nödvändiga läromedlen och redskapen. Utredningen inleds hösten 2022 och resultaten publiceras senast i december 2023.

Den årliga kostnadsuppföljningen och de åtgärder som vid behov vidtas med anledning av informationen från uppföljningen svarar också på riksdagens uttalande 18. I uttalandet förutsätter riksdagen att regeringen följer hur den finansiering som reserverats för läropliktsreformen räcker till och vidtar åtgärder om det konstateras att finansieringen är otillräcklig.

4.7 Utfall och verkningar av reformens mål

Syftet med utvidgningen av läroplikten är att höja finländarnas utbildnings- och kompetensnivå (alla som går ut den grundläggande utbildningen har examen på andra stadiet), minska skillnaderna i inläring, öka jämställdheten och jämlikheten inom utbildning, höja sysselsättningsgraden, minska social utslagning och förbättra ungdomarnas välbefinnande. Utfallet och verkningarna av reformen följs upp och utvärderas inom varje uppföljningsmoment under hela uppföljningsperioden på det sätt som beskrivs i avsnitten 4.1–4.6 ovan. Utvärderingen av måluppfyllelsen, genomförandet och effekterna av hela reformen verkställs inom ramen för omfattande forskning, till exempel som ett projekt inom ramen för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet. Den samlande

forskningen utgår från data från uppföljningarna, utredningarna och utvärderingarna av de olika temamomenten. Fokus ligger på utfallet av de centrala målen för reformen, framför allt på andelen avlagda examina på andra stadiet, ökningen av jämställdheten och jämlikheten i utbildningen, förebyggandet av social utslagning, ökningen av barns och ungas välbefinnande samt övergången till arbetslivet och fortsatta studier. Jämställdheten och jämlikheten i utbildningen granskas också utifrån tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna. Forskningen i andelen avlagda examina på andra stadiet samt i övergången till arbetslivet och fortsatta studier ger endast preliminär information om utfallet, eftersom de första läropliktiga, med några enstaka undantag, avslutar läropliktsutbildningen först 2024. En heltäckande utvärdering av utfallet inom dessa områden kräver ett längre tids-
spann än uppföljningen.

Reformens effekter på höjning av sysselsättningsgraden, minskande inlärningskunskaper och en högre sysselsättningsgrad syns först efter en längre tid än uppföljningens tids-
spann, varigenom forskningen endast kan omfatta eventuella riktgivande utvecklingstrender.

Den ovan beskrivna uppföljningsforskningen i utfallet och effekterna av målen för den utvidgade läroplikten svarar också på riksdagens uttalanden 20, 22 och 15. I uttalande 20 förutsätter riksdagen att effekterna av den utvidgade läroplikten och förverkligandet av avgiftsfriheten på andra stadiet följs genom vetenskaplig forskning. Målet för den långvariga uppföljningen ska vara att följa hur de centrala målen för reformen uppnås. Till dessa hör bland annat att utbildningsnivån och sysselsättningsgraden stiger samt att barns och ungas välbefinnande ökar och utslagningen minskar, vilket har nära kopplingar till utvecklingen av jämlikheten i utbildningen. Enligt uttalande 22 förutsätter riksdagen att regeringen följer och utvärderar genomförandet och konsekvenserna av läropliktsreformen på bred front och vidtar behövliga åtgärder för att avhjälpa eventuella missförhållanden. I uttalande 15 förutsätter riksdagen vidare att de språkliga rättigheterna beaktas i läropliktsreformen och att särskild vikt fästs vid att få kompetenta experter på båda nationalspråken samt vid flexibilitet i genomförandet av den svenskspråkiga utbildning som handleder för examen.

Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen styr och bistår kommunerna och undervisnings- och utbildningsanordnarna vid verkställandet av lagstiftningen, bland annat genom att på sin webbplats sprida information om reformen och genomförandet av den, aktivt informera om reformen och dess genomförande, hålla webinarier och andra utbildningstillfällen för kommunerna och undervisnings- och utbildningsanordnarna, upprätthålla en webbsida för vanliga frågor samt ge råd och handledning efter behov. De viktigaste stödåtgärderna dokumenteras. Målet är att underlätta genomförandet av reformen och på så sätt bidra till att dess mål uppnås. Styr- och stödåtgärderna svarar också på riksdagens uttalande 19. I uttalandet förutsätter riksdagen att

kommunerna och utbildningsanordnarna stöds och styrs tillräckligt och i rätt tid vid verkställandet av lagstiftningen. För fullgörandet av dessa uppgifter ska det reserveras tillräckliga resurser för Utbildningsstyrelsen.

I uttalande 1 förutsätter riksdagen att man vid sidan av läropliktsreformen även fortsättningsvis ska vidta åtgärder som syftar till att förnya och stärka hela utbildningsvägen, eftersom åtgärderna också stöder och är en förutsättning för att målen för och genomförandet av läropliktsreformen ska lyckas. Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen förnyar och utvecklar hela utbildningsvägen i enlighet med regeringsprogrammet, med hänsyn till de långsiktiga utvecklingsbehov och nödvändiga åtgärder som fastställs i den utbildningspolitiska redogörelsen.

5 Fokusering av uppföljningen enligt år

I detta kapitel beskrivs den årliga uppföljningen av den utvidgade läroplikten genom **uppföljningens fokus per år**. En mer detaljerad sammanställning av den kvantitativa och kvalitativa uppföljningens inriktning, moment och tidsplan per år finns i bilaga 3.

År 2021

År 2021 fokuserar uppföljningen främst på ansökan till utbildning (utbildning i övergångsskedet, yrkesutbildning, gymnasieutbildning) och antagning till utbildning samt inledande av studier inom olika utbildningsformer. Uppföljningen omfattar också kostnaderna för utvidgningen av läroplikten, även om mer heltäckande information om kostnadseffekterna finns att tillgå först från och med 2022. Uppföljningen utgår från befintliga informationskällor och den kvantitativa uppföljningsinformationen i dem.

År 2022

År 2022 fokuserar utbildningen främst på studiehandledningen inklusive engagemang i utbildningen (särskilt förebyggande av studieavbrott samt de studerandes välbefinnande) och starkare samhörighet. Uppföljningen utgår från befintliga informationskällor och den kvantitativa uppföljningsinformationen i dem samt studeranderespons och barometerundersökningar. Som underlag används data från bland annat Amisbarometern och Gymnasiebarometern. Som komplement till statistikdata inleds en utvärdering av studiehandledningen (NCU) samt en separat uppföljande studie av den intensifierade personliga elevhandledningen inom den grundläggande utbildningen. År 2022 fokuserar granskningen också särskilt på kostnaderna för utvidgningen av också läroplikten, vilka granskas utifrån kvantitativa data i de befintliga informationskällorna. Därtill görs en separat utredning av hur avgiftsfriheten genomförts i praktiken. Utredningen inleds hösten 2022.

Från och med 2022 ska det också inhämtas systematisk kvantitativ uppföljningsinformation om volymen av undervisning och handledning inom yrkesutbildningen genom insamlingen av kostnadsinformation och eventuellt även ePUK. Bakgrundsfakta om undervisningens och handledningens tillräcklighet inom yrkesutbildningen erhålls från NCU:s utvärdering av resultaten av de individuella studievägarna. År 2022 fokuserar granskningen också närmare på tillgången till tjänster, stödåtgärder och stödverktyg för studerande med funktionsnedsättning samt tillgången till fungerande hälsovårds-,

mentalvårds-, socialvårds- och funktionsrättstjänster. Utredningen görs i samarbete med SHM. Den består av tre moment och inleds 2021 med en nulägeskartläggning.

År 2023

År 2023 kartläggs om det finns tillräckligt många studieplatser som omfattas av läroplikten på långa linjer vid folkhögskolorna. Därtill erhålls första kvalitativa data om studiehandledningens funktion genom NCU:s halvtidsrapport och studiehandledningen och den kvalitativa uppföljningsstudien av elevhandledningen inom den grundläggande utbildningen. I slutet av 2023 avslutas också den 2022 påbörjade utredningen av avgiftsfriheten i praktiken. I utredningen kartläggs på vilka sätt utbildningsanordnarna ser till att de studerande under utbildningen får tillgång till de nödvändiga läromedlen och redskapen.

År 2024

År 2024 görs en omfattande samlad studie av måluppfyllelsen för utvidgningen av läroplikten, utfallet av genomförandet och reformens effekter. Fokus ligger på utfallet av de centrala målen för reformen, framför allt på andelen avlagda examina på andra stadiet, ökningen av jämställdheten och jämlikheten i utbildningen, förebyggandet av social utslagning, ökningen av barns och ungas välbefinnande samt övergången till arbetslivet och fortsatta studier. År 2024 färdigställs också slutrapporten om NCU:s utvärdering av studiehandledningen, där fokus ligger på effekterna.

Det är inte möjligt att under uppföljningen verifiera den utvidgade läropliktens effekter på utbildningsnivån, inlärningsskillnaderna och sysselsättningsgraden. Dessa områden kräver fortlöpande uppföljning även efter uppföljningsplanens tidsspann.

6 Behov av uppföljning efter uppföljningsperioden 2021–2024

Syftet med utvidgningen av läroplikten är att uppnå långvariga effekter på utbildningsnivån, inlärningskillnaderna och sysselsättningsgraden. Avsikten är att så länge som möjligt följa med de studerande som omfattats av den utvidgade läroplikten. Det är dock inte möjligt att under uppföljningen verifiera den utvidgade läropliktens effekter på lång sikt utan de kräver fortlöpande uppföljning även efter uppföljningsplanens tidsspann.

Sysselsättningseffekterna kan i praktiken följas upp tidigast från och med 2025. Denna tidsplan förutsätter att det nationella inkomstregistret har tagits i bruk. Om dataunderlaget består endast av Statistikcentralens sysselsättningsdata, erhålls informationen först senare. Integrering av data från det nationella inkomstregistret med data i KOSKI förutsätter också en översyn av de gällande bestämmelserna och eventuella författningsändringar, samt tekniska ingrepp.

En mer ingående granskning av den utvidgade läropliktens effekter på arbetslivet och placeringen i fortsatta studier efter utbildning på andra stadiet är också möjlig först efter uppföljningens tidsspann. De första unga som omfattas av den utvidgade läroplikten, med några enstaka undantag, avslutar läropliktsutbildningen 2024, varigenom information om avläggande av examen på andra stadiet och övergången till fortsatta studier eller till arbetslivet kan erhållas från och med 2024.

Bilagor

Bilaga 1 Riksdagens uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att man vid sidan av läropliktsreformen även fortsättningsvis ska vidta åtgärder som syftar till att förnya och stärka hela utbildningsvägen, eftersom åtgärderna också stöder och är en förutsättning för att målen för och genomförandet av läropliktsreformen ska lyckas. (sida 25)
2. Riksdagen förutsätter att regeringen i samband med läropliktsreformen beaktar rätten till stöd på andra stadiet och i utbildningen i övergångsskedet för elever som fått intensifierat stöd, särskilt stöd och krävande särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen. (sida 21)
3. Riksdagen förutsätter att regeringen bevakar och säkerställer att unga som behöver särskilt stöd och unga med funktionsnedsättning garanteras stödverktyg som är relevanta med tanke på studierna. (sida 20)
4. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar kulturutskottet en utredning inklusive åtgärder om hur tillgången till stödtjänster för personer med funktionsnedsättning och studerande som behöver särskilt stöd förverkligas genom samarbete mellan olika organisationer så att tillgången till stödtjänster i rätt tid förtydligas och förbättras. (sida 20)
5. Riksdagen förutsätter att tillräcklig regional tillgång till och tillräckligt många utbildningsplatser på andra stadiet för unga som behöver särskilt stöd och för unga med funktionsnedsättning säkerställs och bevakas. (sida 13, 21)
6. Riksdagen förutsätter att tillräckliga resurser för studiehandledning säkerställs och att tillgången till dem bevakas. (sida 17)
7. Riksdagen förutsätter att det för en elev eller studerande som har inlärningssvårigheter, neuropsykologiska problem eller psykiska hälsoproblem ordnas ett tillräckligt och behövligt stöd längs hela utbildningsvägen, inklusive utbildning i övergångsskedet, och att tillgången till stöd bevakas. (sida 21)
8. Riksdagen förutsätter att tillräcklig och regional tillgång till såväl individuell som kollektiv elevhälsa säkerställs och bevakas. (sida 22)
9. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att säkerställa stödundervisning också för läropliktiga som studerar inom handledande utbildning, yrkesutbildning och gymnasieutbildning. (sida 22)

10. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att trygga rätten till specialundervisning för läropliktiga i yrkesutbildning och handledande utbildning. (sida 22)
11. Riksdagen förutsätter att den studerandes rätt att få närundervisning stärks i yrkesutbildningen. Närmare bestämmelser om de principer som ska tillämpas vid bedömningen av mängden undervisning och handledning ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Omfattningen av den faktiska närundervisningen ska bevakas. (sida 19)
12. Riksdagen förutsätter att regeringen följer reformens konsekvenser för nätverket av läroanstalter och tillgången till studieplatser med tanke på den regionala jämlikheten både i stora stadsregioner och i glesbygden. (sida 14)
13. Riksdagen förutsätter att det utarbetas kvalitetskriterier för gymnasieutbildningen för att de läropliktigas rätt till högklassig gymnasieutbildning ska kunna garanteras på lika villkor i hela landet. (sida 19)
14. Riksdagen förutsätter att stödet och handledningen för dem som deltar i S2/R2-undervisningen utvecklas och att den språkliga undervisningen också inkluderas i den övriga undervisningen. Vid läroanstalterna ska man också följa de faktiska undervisningstimmarna och resursfördelningen för S2/R2. (sida 19)
15. Riksdagen förutsätter att de språkliga rättigheterna beaktas i läropliktsreformen och att särskild vikt fästs vid att få kompetenta experter på båda nationalspråken samt vid flexibilitet i genomförandet av den svenskspråkiga utbildning som handleder för examen. (sida 12, 17, 24)
16. Riksdagen förutsätter att det säkerställs att det finns tillräckligt många studieplatser som omfattas av läroplikten på långa linjer vid folkhögskolorna. (sida 13)
17. Riksdagen förutsätter att man vid läropliktsreformen även i fortsättningen säkerställer verksamhetsförutsättningarna för tillämpade specialkurser och studieperioder samt gymnasier med en särskild utbildningsuppgift och särskilda linjer. (sida 19)
18. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur den finansiering som reserverats för läropliktsreformen räcker till och vidtar åtgärder om det konstateras att finansieringen är otillräcklig. (sida 23)
19. Riksdagen förutsätter att kommunerna och utbildningsanordnarna stöds och styrs tillräckligt och i rätt tid vid verkställandet av lagstiftningen. För fullgörandet av dessa uppgifter ska det reserveras tillräckliga resurser för Utbildningsstyrelsen. (sida 24)

20. Riksdagen förutsätter att effekterna av den utvidgade läroplikten och förverkligandet av avgiftsfriheten på andra stadiet följs genom vetenskaplig forskning. Målet för den långvariga uppföljningen ska vara att följa hur de centrala målen för reformen uppnås. Till dessa hör bland annat att utbildnings- och sysselsättningsgraden stiger samt att barns och ungas välbefinnande ökar och utslagningen minskar, vilket har nära kopplingar till utvecklingen av jämlikheten i utbildningen. ([sida 24](#))
21. Riksdagen förutsätter att man vid läropliktsreformen också ser till att samiskspråkiga har möjlighet att få undervisning på sitt modersmål och främjar en tillräcklig tillgång till undervisningspersonal på samiska. ([sida 19](#))
22. Riksdagen förutsätter att regeringen följer och utvärderar genomförandet och konsekvenserna av läropliktsreformen på bred front och vidtar behövliga åtgärder för att avhjälpa eventuella missförhållanden. ([sida 24](#))

Bilaga 2 Föremål för uppföljningen och bakgrundsinformation om dem

1) Övergång från grundläggande utbildning: ansökningar och antagna till studier, personer som tagit emot en studieplats och inlett studierna

Variabler

- tidsvariabler: år, termin
- demografiska variabler
- läroanstalt inom den grundläggande utbildningen samt område (landskap, kommun)
- ansökan, antagning, inledande av studier gäller: utbildningssektor, utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, utbildning som handleder för yrkesutbildning, anordnarens område (landskap, kommun)
- anmälningar till boendekommunerna om läropliktiga som saknar studieplats

Informationskälla och ansvarig organisation

- antagningsregistret/UBS
- KOSKI/UBS
- läropliktsregistret

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/UBS (informationen i antagningsregistret)
- Vipunen/Vipunen KOSKI-sektionen (informationen i KOSKI)
- Vipunen/LAMOS (informationen i KOSKI)
- Vipunen/VAPOS (informationen i KOSKI)

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2021– / 2021–

Övrigt

- Omfattas delvis av befintlig rapportering.

2) Studieförlopp: genomströmning, byte av utbildningsområde, studieavbrott

Variabler

- tidsvariabler: år, termin, månad
- demografiska variabler
- ursprungligt utbildningsområde: utbildningssektor, utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, läroavtalsutbildning (ja, nej), utbildning som handleder för yrkesutbildning, anordnarens område (landskap, kommun)
- byte till utbildningsområde: utbildningssektor, utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, läroavtalsutbildning (ja, nej), utbildning som handleder för yrkesutbildning, anordnaren och dess område (landskap, kommun)
- tidpunkt för avslutade studier, byte av utbildningsområde och studieavbrott i förhållande till starttidpunkten
- anmälningar till boendekommunerna om läropliktiga som anses ha avgått och som saknar studieplats i läropliktsutbildning

Informationskälla och ansvarig organisation

- KOSKI/UBS
- läropliktsregistret

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/Vipunen KOSKI-sektionen
- Vipunen/LAMOS

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2021– / 2022–

Övrigt

- Omfattas delvis av befintlig rapportering.

3) Avlagda examina per utbildning

Variabler

- tidsvariabler: år, termin, månad
- demografiska variabler
- utbildningssektor, utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, läroavtalsutbildning (ja, nej), utbildning som handleder för yrkesutbildning, anordnarens område (landskap, kommun)
- studietid, brutto och netto

Informationskälla och ansvarig organisation

- KOSKI/UBS

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/Vipunen KOSKI-sektionen
- Vipunen/LAMOS

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2021– / 2023–

Övrigt

- Omfattas delvis av befintlig rapportering.
- Första läropliktiga (med enskilda undantag) tar examen 2023. Mer heltäckande information erhålls från och med 2024.

4) Fortsatta studier efter utbildning på andra stadiet

Variabler

- tidsvariabler: år, termin
- demografiska variabler
- examensutbildning: utbildningssektor, utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, läroavtalsutbildning (ja, nej), utbildning som handleder för yrkesutbildning, anordnarens område (landskap, kommun)
- fortsatta studier: utbildningssektor (gymnasium, yrkesutbildning, YH, universitet), utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, anordnarens område (landskap, kommun)
- tid mellan examen på andra stadiet och fortsatta studier

Informationskälla och ansvarig organisation:

- KOSKI/UBS
- Statistikcentralens examens- och studeranderegister/Statistikcentralen
- Virta/KTPO

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/Vipunen KOSKI-sektionen
- Vipunen/Vipunen arbetssektion
- Vipunen/LAMOS
- Vipunen/KTPO

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2022– / 2023–

Övrigt

- Första läropliktiga med enskilda undantag tar examen 2023. Mer heltäckande information erhålls från och med 2024, då de första går vidare till fortsatta studier.

5) Placering efter utbildningen: sysselsättning och annan verksamhet

Variabler

- tidsvariabler: år, termin
- demografiska variabler
- examensutbildning: utbildningssektor, utbildningsanordnare, läroanstalt, område, examen, läroavtalsutbildning (ja, nej), utbildning som handleder för yrkesutbildning, anordnarens område (landskap, kommun)
- huvudsaklig verksamhet (sysselsatt, arbetslös, värnplikt, osv.)
- område för placering (landskap, kommun)
- bransch för placering
- tid mellan examen/utbildning på andra stadiet och sysselsättning

Informationskälla och ansvarig organisation

- KOSKI/UBS
- Statistikcentralens sysselsättningsregister/Statistikcentralen
- Nationella inkomstregistret/Skatteförvaltningen

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/Vipunen KOSKI-sektionen
- Vipunen/LAMOS

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2024– / 2024–

Övrigt

- De första läropliktiga tar examen huvudsakligen 2024. Sysselsättningsläget kan följas upp från och med 2025 och i större omfattning från och med 2026.
- Tidsplanen är genomförbar om det nationella inkomstregistret är i bruk. Om dataunderlaget består endast av Statistikcentralens uppgifter, är tidsplanen sannolikt inte realistisk.
- Integrering av data från det nationella inkomstregistret med data i KOSKI förutsätter en översyn av de gällande bestämmelserna och eventuella författningsändringar, samt tekniska ingrepp.

6) Studeranderespons

Variabler

- tidsvariabler: år, termin, månad
- kön, ålderskategori (yngre än 18, 18–19, övriga i grupper på 5 år), modersmål (finska, svenska, samiska, romani, teckenspråk, annat)
- ansökningsväg
- målpopulation: inlett utbildning, avslutat utbildning (hela examen, del av examen)
- fråga

Informationskälla och ansvarig organisation

- responssystemet ARVO/UBS

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/UBS
- Vipunen/LAMOS

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2021– / 2021–

Övrigt

- Omfattas delvis av befintlig rapportering.
- Fler frågor kan läggas till efter behov.

7) Kostnader

Variabler

- tidsvariabler: år
- utbildningssektor (yrkesutbildning, gymnasium)
- utbildningsanordnare och dess område (landskap, kommun)
- kostnader för läroplikten

Informationskälla och ansvarig organisation

- insamling av kostnadsinformation om yrkesutbildningen/UBS
- Kommunekonomin informationstjänst (gymnasieutbildning)/Statskontoret (ägare)
- Kommunekonomin informationstjänst (gymnasieutbildning/UBS (innehållsspecifikation)

Rapportering och ansvarig organisation

- Vipunen/UBS
- Vipunen/LAMOS

Tidsplan för informationsunderlag och rapportering

- 2021–/2022– (yrkesutbildning)
- 2022–/2023– (gymnasieutbildning)

Bilaga 3 Föremål och schema för uppföljningen av den utvidgade läroplikten

Föremål för uppföljning	2021	2022	2023	2024
1. De läropliktigas ansökan och antagning till utbildning	Kvantitativ uppföljning utifrån antagningsregistret, läropliktsregistret och KOSKI, inkl. ungdomar som behöver särskilt stöd och ungdomar med funktionsnedsättning, invandrare och personer som saknar avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen (även per region och språkgrupp)	Kvantitativ uppföljning utifrån antagningsregistret, läropliktsregistret och KOSKI, inkl. ungdomar som behöver särskilt stöd och ungdomar med funktionsnedsättning, invandrare och personer som saknar avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen (även per region och språkgrupp)	Kvantitativ uppföljning utifrån antagningsregistret, läropliktsregistret och KOSKI, inkl. ungdomar som behöver särskilt stöd och ungdomar med funktionsnedsättning, invandrare och personer som saknar avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen (även per region och språkgrupp)	Kvantitativ uppföljning utifrån antagningsregistret, läropliktsregistret och KOSKI, inkl. ungdomar som behöver särskilt stöd och ungdomar med funktionsnedsättning, invandrare och personer som saknar avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen (även per region och språkgrupp)
			Utredning av tillräckligt antal studieplatser i folkhögskolornas läropliktsutbildning våren 2022	
2. Studiehandledning och engagemang i utbildningen	Kvantitativ uppföljning av andra stadiet utifrån läropliktsregistret och Vipunen	Kvantitativ uppföljning av andra stadiet utifrån läropliktsregistret och Vipunen	Kvantitativ uppföljning av andra stadiet utifrån läropliktsregistret och Vipunen	Kvantitativ uppföljning av andra stadiet utifrån läropliktsregistret och Vipunen
	Förhandlingar pågår om Statistikcentralens separata datainsamling om den intensifierade personliga elevhandledningen inom den grundläggande utbildningen och om upprättade planer för fortsatta studier	Avsikten är att skapa en inarbetad mekanism för kvantitativ uppföljning av den intensifierade personliga elevhandledningen		
		Förhandlingar pågår om NCU:s utvärdering av studiehandledningen, utvärderingen inleds.	Halvtidsrapport om NCU:s utvärdering av studiehandledningen färdigställs och publiceras under första halvåret 2023.	Slutrapport om NCU:s utvärdering av studiehandledningen färdigställs och publiceras senast i december 2024.
		Upphandling av en uppföljande studie av elevhandledningen inom den grundläggande utbildningen, studien inleds i augusti 2022.	Uppföljande studien om elevhandledningen färdigställs i augusti 2023, rapporten publiceras senast i december 2023.	

3. Undervisning och handledning

Kvantitativ uppföljning av volymen av undervisning och handledning i olika lärmiljöer inom yrkesutbildningen (kostnadsdatainsamling, ePUK)

Kvantitativ uppföljning av volymen av undervisning och handledning i olika lärmiljöer inom yrkesutbildningen (kostnadsdatainsamling, ePUK)

Kvantitativ uppföljning av volymen av undervisning och handledning i olika lärmiljöer inom yrkesutbildningen (kostnadsdatainsamling, ePUK)

NCU:s utvärdering av genomförandet av individuella studievägar inom yrkesutbildningen inleds (inkl. undervisningens och handledningens tillräcklighet och, om möjligt, omfattning).

NCU:s utvärdering av genomförandet av individuella studievägar inom yrkesutbildningen färdigställs (inkl. undervisningens och handledningens tillräcklighet och, om möjligt, omfattning).

NCU:s utvärdering av inlärningsresultaten per examen inom yrkesutbildningen (inkl. undervisningens och handledningens omfattning och tillräcklighet i olika läromiljöer).

NCU:s utvärdering av inlärningsresultaten per examen inom yrkesutbildningen (inkl. undervisningens och handledningens omfattning och tillräcklighet i olika läromiljöer).

NCU:s utvärdering av inlärningsresultaten per examen inom yrkesutbildningen (inkl. undervisningens och handledningens omfattning och tillräcklighet i olika läromiljöer).

Utredningen om S2/R2-undervisningen inleds.

Utredningen om S2/R2-undervisningen färdigställs.

Utredningen om den utvidgade läropliktens eventuella effekter på utbudet av specialkurser i gymnasieutbildningen inleds.

Utredningen om den utvidgade läropliktens eventuella effekter på utbudet av specialkurser i gymnasieutbildningen färdigställs.

4. Särskilt stöd och andra stödformer

NCU:s utvärdering av ordnandet av särskilt stöd inom yrkesutbildningen (ingår i utvärderingen av genomförandet av individuella utbildningsvägar), preliminära resultat sommaren 2021, rapport i september 2021

Utredning i samarbete med SHM om tillgången till tjänster, stödåtgärder och stödverktyg för studerande med funktionsnedsättning samt tillgången till fungerande hälsovårds-, mentalvårds-, socialvårds- och funktionsrättstjänster: **moment 1** (hösten 2021) nulägeskartläggning

Utredning i samarbete med SHM om tillgången till tjänster, stödåtgärder och stödverktyg för studerande med funktionsnedsättning samt tillgången till fungerande hälsovårds-, mentalvårds-, socialvårds- och funktionsrättstjänster: **moment 2** (våren och sommaren 2022) förfrågningar till utbildningsanordnarna och de studerande, och **moment 3** (hösten 2022) förslag till behövliga åtgärder, inkl. behov av ändringar av lagstiftningen.

Föremål för uppföljning	2021	2022	2023	2024
5. Elevers och studerandes välbefinnande	Uppföljning utifrån responsen i Arvo	Uppföljning utifrån responsen i Arvo samt Amisbarometern och Gymnasiebarometern	Uppföljning utifrån responsen i Arvo	Uppföljning utifrån responsen i Arvo samt Amisbarometern och Gymnasiebarometern
		Aspekter av elevers och studerandes välbefinnande tas med i NCU:s utvärdering av studiehandledningen, som inleds 2022.	Halvtidsrapport om NCU:s utvärdering av studiehandledningen färdigställs och publiceras under första halvåret 2023 (inkl. aspekter av elevers och studerandes välbefinnande).	Slutrapport om NCU:s utvärdering av studiehandledningen färdigställs och publiceras senast i december 2024 (inkl. aspekter av elevers och studerandes välbefinnande).
	Ändring av lagen om elev- och studerandevård: tillgången till elevhälsa och dess tillräcklighet följs upp i samband med genomförandet av lagändringen.			
6. Kostnadseffekterna av reformen	Preliminär kvantitativ uppföljning utifrån insamling av kostnadsdata (yrkesutbildning och privat gymnasieutbildning, ev. även folkhögskolor)	Kvantitativ uppföljning utifrån insamling av kostnadsdata (yrkesutbildning och privat gymnasieutbildning, ev. även folkhögskolor) och Kommunekonomin informationstjänst (gymnasier med kommunal huvudman)	Kvantitativ uppföljning utifrån kostnadsdatainsamling och Kommunekonomin informationstjänst	Kvantitativ uppföljning utifrån kostnadsdatainsamling och Kommunekonomin informationstjänst
		Utredning om avgiftsfriheten i praktiken inleds hösten 2022.	Resultaten av utredningen om avgiftsfriheten i praktiken publiceras senast i december 2023.	
7. Utfall och verkningar av reformens mål				Omfattande vetenskaplig forskning, t.ex. ett projekt inom ramen för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet, om måluppfyllelsen för utvidgningen av läroplikten, utfallet av genomförandet och reformens effekter (utifrån data från uppföljningarna, utredningarna och utvärderingarna av de olika temamomenten)

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET
MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE

ISBN 978-952-263-890-8 (PDF)
ISSN 1799-0351 (PDF)